

KÜÇÜK YUDUMLAR

MEHMET YALÇIN



ÜLKEMİZDE VİSKİ YAPILAMASA DA TÜRK MALTARI VE FIÇILARI İSKOÇYA'DA ÜRETİLEN VİSKİLERE ÇEŞNİ VERMEYE BAŞLADI

TÜRK VİSKİSİNİN AYAK SESLERİ



Forklifti kullanan operatör 250 litrelik kocaman fiçıyı iyice yükseltti ve küçük metal havuza yaklaştırdı. Havuzun kenarına çıkan fiçinin fiçinin tıpasını açıp eğmesiyle birlikte, altın sarısı sıvı foşurdayarak akmaya başladı. Birkaç dakika içinde fiçidaki tüm viski boşalmıştı. Tam 18 yıl boyunca mahzende sakın sakın dinlenen viski güzellik uykusundan uyanmıştı, şimdi sıra "makyajında"ydı. Havuzda biriken viski bu kez aşağıda duran boş fiçıya dolduruldu ve tıpalanıp yine depoya kaldırıldı.

Levent'teki Şans Restaurant'ın tadım salonunda, Gusto Viski Kulübü üyeleriyle birlikte videodan izlediğimiz bu sahnelerden sonra beyaz saçlı, gözlüklü konuk elinde şişeyle kürsüye geldi ve "İşte o viski bu" dedi. "Artık tadabiliriz..."

Az sonra dünyanın bir Türk şarabının fiçisinden dinlenmiş ilk viskisi kadehlerimizdeydi. Adı Toiseach'ti, İskoçların yerel dili Keltçe'de "Başlangıç" anlamına geliyordu. Denizli-Güney'deki Pamukkale Şarapları'ndan alınan ve içinde Boğazkere şarabı dinlendirilmiş Fransız meşe fiçisi uzun bir yolculukla İskoçya'ya gelmiş, burada Speyside bölgesinin Macduff damıtımevinin viskisini 8 ay koynunda bekletmişti. Filtre edilmeden ve karamel eklenmeden, 46.7 derecelik fiçi sertliğinde 227 adet şişelenmişti.

5 Türk viskiseverin Londra'da kurdukları ve adlarının başharflerini verdikleri bağımsız şişeleiyici CARMA firmasının bu ilk ürününden sonra, bir başka seansta da yine Boğazkere fiçisinde dinlenmiş 12 yıllık Glen Elgin'i tattık. Bu rezervin adı da An Darna'ydı, "ikinci defa" anlamına geliyordu. Her iki viskinin de ortak özelliği bakır kızılı ile pembe arası



Ragıp Karamartin



Ali Çimen

renk tonlarında olmaları, şarap tortularından da çeşni kazanmalarıydı. İskoç malt viskilerinde sık rastlanmayan vişne, acıbadem, nemli mahzen gibi koku ve tadlar hissediliyor, bir önoloğun vahşi bir rodeo atına benzettiği Boğazkere burada da güçlü kişiliğini ortaya koyuyordu.

Viskinin kendi deyimiyle "küratörü" Londra'da yaşayan uluslararası etkinlik organizatörü Cem Tunçel'di ve "Beş arkadaş çok coşkuluyuz, istim üstündeyiz. Yeni yeni 'Türk dokunuşlu' viskiler hazırlıyoruz. İki viski daha yolda" dedi.

ANADOLU MALTARIYLA İSKOÇ VİSKİSİ

Yasalara göre İskoç viskisinin hammaddesi olan tahılların kökeni önemli değil, viskinin İskoçya'da damıtılması, yıllandırılması ve şişelenmesi yeterli. Glasgow'da "Mosaic Spirits" adlı bir şirket kurup aynı adlı cini damıtın iki kafadar da, bundan ilham alarak "Anadolu'dan gelen maltlarla bir viski yapsak nasıl olur?" demişler. Efe Altınççek ile Cihangir Dursun bira devi Efes'ten destek alarak bira yapımında kullanılan kaliteli arpa maltlarını İskoçya'ya getirmiş, burada mayalandırıp bakır imbiklerden küçük bir parti halinde damıtmışlar. Ardından da yine Türkiye'den gelen Kavaklıdere'nin Anadolu üzümlelerinden yaptığı Tatlı-Sert şarabının fiçisine basmışlar. Şimdilik adına viski diyebilmeleri için gereken üç yıllık süreyi doldurmaya çalışıyor, "Tattıktan sonra biraz daha yıllanması gerektiğini düşünürsek fiçida dinlendirmeye devam edeceğiz" diyorlar.

Büyük ilgi görmesi beklenen Anadolu maltları viskisi, daha fiçida iken satılmaya başlanmış. Carma'cılar da Boğazkere bitişli viskilerini satışa çıkarmak, İngiltere'nin ünlü



Cem Tunçel, Ali Onur Sözer, Manuk Ayazyan



Efe Altınççek

viski mağazaları zinciri Whisky Exchange ile anlaşmak üzereler.

TÜRKİYE'DE ÜRETMEK ŞİMDİLİK ZOR

"Bu Türk viskiseverler niye kulağı arkadan gösteriyor, niye 'Türk dokunuşlu' viski yapmak yerine bu güzel içkiyi tamamen Türkiye'de üretmiyorlar?" diye sorulabilir. Ne yazık ki Türkiye'de viski yapmak, imkânsızca yakın... Zira yasalar bir damıtımevi kurmak için üretilecek içki çeşidinden yılda saf alkol bazında 1 mil-

yon litrelik kapasiteyi mecbur kılıyor. Viskinin alkolünün 40 derece olduğu düşünüldüğünde, bu 2,5 milyon litre viski demek. 70'lik şişe olarak, neredeyse 4 milyon şişe... Türkiye'de üretilecek yerli bir viskinin bu kadar talep görmeyeceği, dünyaya da birdenbire büyük miktarlarda ihraç edilemeyeceği kesin gibi. Bunlardan dolayı haklı olarak hiçbir girişimci böyle büyük bir yatırıma girmiyor.

Türkiye aslında 1963-2000'ler arası viski üretmiş, milyonlarca litreyi bulamasa da hiç de fena olmayan Ankara Viskisi ile halkına İskoçlarınkinden daha ucuza viski içirmişti. Tekel'in özelleştirilmesi sırasında bu büyük devlet kuruluşunu satın alan İskoç viski devi Diageo'ya taviz olarak bu kota konulmuş, böylece "Korkmayın, iç pazarda rakibiniz olmayacak" denilmişti.

Çeyrek asır geçti, köprülerin altından çok su aktı... Dünyada iyi-kötü bir viski yapmayan ülke kalmadı. Türkiye bu katı yasayı yumuşatabilir, kotayı düşürebilir. Ve yaratıcılıklarını binlerce kilometre ötede konuşturan Türk girişimciler, harika Türk viskilerine imza atıp gelirini ülkeye kazandırabilir...